

zetben volt, hogy alig különbözött a növény ágaitól. A két rovar, melyeket a megporzók közül ejtett el a *Mantis* zsákmányul, az elülső végtagjának 2—2 tüskéjén tartotta felszúrva. Az egyiket, melynek már csak roncsa volt meg s a mely, ha jól láttam, *Eristalis tenax* volt, jóízűen falatozta, a másikat pedig, melyben a *Polistes gallica*-t ismertem fel, a másik lábán távolabb tartva magától, tartaléknak tette félre, hogy aztán végezvén az egyikkel, ennek elköltéséhez is hozzá lásson. A két zsákmánynak körülbelül egyidőben való elejtése mindenesetre erősen megvilágítja a *Mantis religiosa* falánkságát, hiszen egynek elfogása is elég munkát ad és elköltésével legalább egyelőre étvágya is csillapítva lehet. Úgy látszik, hogy a légy evése közben kínálkozott neki az alkalmas pillanat a darázs megfogására.

FEHÉR JENŐ.

A házilégy viszi zsákmányát. Erről még sehol sem olvastam, de soha még nem is láttam. Egy házilégy cukormorzszán torkoskodott, s a midőn mozdulatomra elszállt, az éppen dézsmált cukormorzszát szívójára tapasztva, jobban mondva odaszíva, magával vitte. Aztán egy közeli helyre leszállt és ott tovább élvezte zsákmányát. Máskor meg egy kis túrómorzsát vitt el az asztról egy házilégy szintén a szívójával, ez már nagyobb volt mint a cukormorzsa, ez kölesszem nagyságú, a túró pedig két kölesszem nagyságával érhetett fel. A túrómorzsát azonban repülés közben elejtette. Újabbban azonban ehhez hasonlót még nem sikerült észlelnem.

FEHÉR JENŐ.

Kártékony-e a Haltica oleracea? A gazdasági irodalomban kevés kivétellel azt olvassuk, hogy ez a földi bolha kártékony. Így például EMICH „A mező- és kertgazdaságra káros rovarok. Budapest, 1884” című munkájában azt írja e bogárról (223. l.), hogy „REDTENBACHER L., HAYEK G. és más szakférfiak azonban biztosan megállapították, hogy a *H. oleracea* a káposzta- és réparepezén, takarmányrépán, a gomborkán s ritkábban a konyhakerti káposztaféléken él stb.” Épp így vagyunk a külföldi irodalommal is. Pedig amint azt már néhány régi szerző is sejtette, a dolog másképp áll. HEIKERTINFER a ki jelenleg a *Halticina* legjobb ismerője, ez állatok ökológiai viszonyait is tanulmányozza és így sok érdekes megfigyelést tehetett, melyek közül egy épen erre a bogárra vonatkozik¹ Az ő megfigyelései szerint a *Haltica oleracea* a káposztafélékre nem kártékony, sőt ezeken egyáltalában nem fordul elő. Tápnövényei a porosin keserűfű (*Polygonum aviculare*), a keskenylevelű fűzike (*Chamaenerium [Epilobium] angustifolium*), a vízparti fűzike

¹ Die Sage vom Kohlerdfloch. Ein Wort zur Rechtfertigung der *Haltica oleracea* L. (Verh. zool.-bot. Ges. Wien. LXII, 1912, p. 69—81, fig. 1—4).

(*Ch. palustre*) és a közönséges ligetszépe (*Oenothera biennis*), azonkívül még egynéhány mívelt *Onagracea*-faj. Hogy a bogár a káposztaféléket nem kedveli, azt kísérleti úton is megállapíthatta HEIKERTINGER, ugyanis különféle káposztafélékre helyezte az összefogdosott Halcicákat, az eredmény azonban mindig nemleges volt, a bogarak azt nem ették, míg másfajta földi bolhák annak azonnal nekiestek. A káposztafélék valódi kártevői a földi bolhák *Phyllotreta* és *Psylliodes* nemeibe tartoznak. A kártékony földi bolhák közül első sorban a *Phyllotreta*-fajok jönnek tekintetbe (*Ph. nigripes*, *atra*, *cruciferae*, *undulata*, *vittula*, *nemorum*), míg a *Psylliodes*-fajok (*chrysocephala*) csak lárvaállapotban kártékonyak, amennyiben a téli vetés szárában fejlődnek.

CSIKI.

Irodalom.

Tomala, Ferdinand: *Thais polyxena* Schiff. var. *kreusa* mihi. (Entom. Rundschau. XXIX, 1912, p. 84).

Szerző a Csillaghegy környékén (Békásmegyér mellett) egy *Polyxena*-alakot gyűjtött, melynél a fekete rajzolat kiterjedt és a hátsó szárny elülső szélén levő nagy vörös folt helyén is fekete folt van és a szegélye mentén levő nyílalakú vörös foltok nagyon aprók, többnyire pontszerűek, az alattuk levő kék színt pedig többé-kevésbé fekete szín váltja fel. Ennek az alaknak a *kreusa* nevet adta.

CSIKI.

*

Simonyi Semadám Sándor jun.: Zu *Thais polyxena* var. *kreusa* Tomala. (Entom. Rundschau. XXIX, 1912, p. 95).

Szerző közleményében arról ad hírt, hogy a múlt évben a Csillaghegyen gyűjtött 120 *polyxena*-hernyó rövid néhány nap alatt bábozódott. A bábokból elég szép számmal kelt a var. *kassandra* és egyetlen nőténye ennek az új fajváltozatnak.

CSIKI.

*

Tiltscher, P.: Ein Hungerexemplar von *Sat. pavonia* L. (Entom. Zeitschr. Frankfurt a. M. XXVI, 1912, p. 54).

Szerző 1910. évi augusztus végén egy magasabb hegyről származó *S. pavonia*-hernyót kapott és hozzá egy áfonya-ágacsát táplálékul. Minthogy szerző a hernyónak áfonyalevelet nem nyújthatott, megkísérelte más növénynyel, de a hernyó ezeket nem fogadta el, hanem rövidesen bábbá alakult. Feltűnt, hogy a báb a rendesnél sokkal kisebb volt. A lepke 1911. évi márciusban kelt ki, hím volt és szárnyai kifeszítve csak 43 mm.-t tettek ki, a szárnyak fehér